

Unitat 1: Qui ets?

---

1. Objectius

L'objectiu principal d'aquesta unitat és aprendre a identificar-se, a preguntar la identitat d'altres persones i identificar-les i intercanviar informació personal.

2. Continguts

Es parteix de la base que, a les classes del seminari de llengua, s'haurà treballat la gramàtica corresponent al present d'indicatiu (*ser, dir-se, tenir, parlar, fer, estudiar, treballar, agradar*), els pronoms febles (*em, et, es, li*), els pronoms forts (*jo, tu, ell, ella, ella, vostè, mi*), l'article personal, els demostratius (*aquest, aquell*), els interrogatius (*com, qui, quants, quantes, d'on, quina, quines, què, de què*).

Es treballarà el vocabulari següent:

- Els demostratius: aquest/a, aquell/a
- Els interrogatius: com, qui, quants, quantes, d'on, quina, quines, què, de què
- Numerals de l'1 al 100
- Noms de països, nacionalitats i llengües
- Alguns verbs que indiquen activitats de lleure
- La família

La major part d'exercicis estan extrets i adaptats del llibre *Veus 1. Llibre de l'alumne*.

3. Bibliografia

Abelló, Xavier & Judith Rodríguez (2006). *Bàsic 1*. Barcelona: Editorial Barcanova.

Mas, Marta; Albert Vilagrasa; Núria Bastons; Gemma Verdés; M. Helena Vergés (2005): *Veus 1. Curs de català (llibre de l'alumne)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona (2007-2015): *Guies de conversa universitària* [recurs en línia]. <<http://www.ub.edu/guiaconversa/a.php?fer=portadanova>> (Consulta: 3-9-2015).

Utrera Domínguez, David (2014): *Cvičení z katalánštiny*. Brno: MUNI Press.

1 L'alfabet, els dígrafs i alguns signes ortogràfics

Com s'escriu	Com es diu	Com es pronuncia	Com s'escriu	Com es diu	Com es pronuncia
A a	a	[a]: mà, pa [ə]: lletra, amic	N n	ena	[n]: nit, nou [n:]: Anna, innocent [ŋ]: cinc, tinc, vinc
B b	be	[b]: bé, bell [β]: nebot [p]: àrab, dissabte [b:]: poble ø: amb	O o	o	[o]: dos, nebot [ɔ]: cosa, sogre, dona [u]: cosí, convidar
C c	ce	[s]: cert, escena [ks]: accent [k]: clar, dic, txec	P p	pe	[p]: pare, padrí ø: temps
D d	de	[d]: dit, endemà [ð]: adequat	Q q	cu	[k]: quan, qüestió
E e	e	[e]: llengua, ser [ɛ]: lletra, nen [ə]: em, estudiar	R r	erra	[r]: reunió, art [r]: ara, plural, prendre ø: ahir, prendre
F f	efa	[f]: família, fill [v]: afganès	S s	essa	[s]: sol, cansa [z]: casa, vellesa
G g	ge	[g]: gran, gaudir [g:]: regla [k]: psicòleg [ɣ]: Tarragona [ʒ]: germà, Girona [dʒ]: viatge [tʃ]: mig, desig	T t	te	[t]: tenir ø: alt [mm]: setmana [nn]: ètnia
H h	hac	ø: haver, hora	U u	u	[u]: tu, únic [w]: seuen, creuen
I i	i (lletina)	[i]: nit, dia [j]: noia, mai	V v	ve baixa	[b]/[v]: vell, València [β]/[v]: avi
J j	jota	[ʒ]: Joan, jove [dʒ]: viatjar	W w	ve doble	[w]: waterpolo, web [b]/[v]: watt

K k	ca	[k]: kurd, kilo	X x	ics o xeix	[ks]: taxi, sintaxi [gz]: exercici, èxit [ʃ]/ [tʃ]: xocolata, panxa
L l	ela	[ʎ]/[l]: hola, sol	Y y	i grega	[j]: Nova York
M m	ema	[m]: amic, mare [m:]: Gemma, enmig	Z z	zeta	[z]: zero, zebra [dz]: dotze, setze

2 Lletres especials i dígrafs

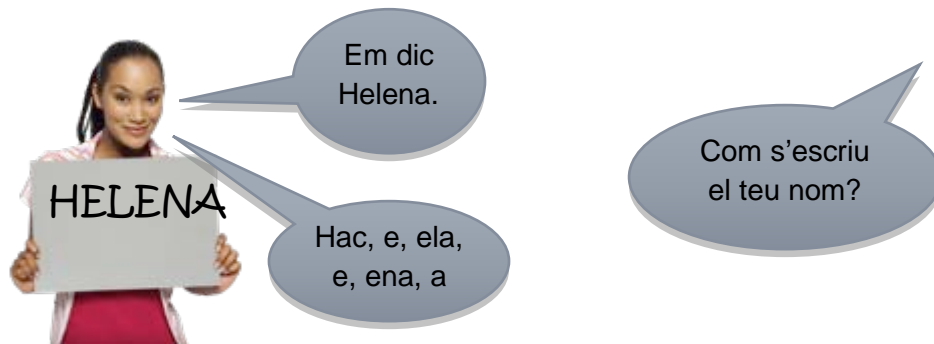
ç → ce trencada	[s]: plaça, feliç, lliçó
gu (+e/i)	[g]: guiar, guerxo [ɣ]: baguet, àguila
ig	[tʃ]: maig, bateig, vaig
ll	[ʎ]: colla, vull, llum, llapis
l·l	[l:]: al·lot [ʎ]: col·legi
ix	[ʃ]: caixa, baixar
ny	[ɲ]: guanyar, Catalunya
qu (+e/i)	[k]: qui, què
rr	[r]: arribar
ss	[s]: massa
tx	[tʃ]: txec, despatx

3. Alguns signes ortogràfics

Accent greu (obert)	<i>català, praguès, cònic</i>
Accent tancat (agut)	<i>nét, filipí, professió, urdú</i>
Dièresi	<i>qüestió, Raül, veïna, països</i>
Apòstrof	<i>l'àvia, l'home</i>
Guionet	<i>vint-i-cinc</i>

3 Em presento!

1. Com et dius? Com s'escriu el teu nom? Digues com et dius i lletreja el teu nom.

2. En grup. Sabeu què volen dir aquestes expressions? Llegiu el diàleg que trobareu a la pàgina següent i feu l'exercici.¹

¹ Font: Institut Ramon Llull. *El català, una llengua fàcil d'aprendre.*

SALUDAR I IDENTIFICAR-SE

Top-Left Scene:

- Man: Hola, em dic Jaume.
- Woman: Bon dia Jaume, jo sóc l'Eulàlia. Com va això?
- Man: Anar fent, i tu?
- Woman: Molt bé, gràcies.

Top-Right Scene:

- Man: Adéu, que vagi bé!
- Woman: Fins aviat!

Bottom-Left Scene:

- Woman: Bona tarda, sóc la Sra. Maria Rovira.
- Man: Molt de gust de conèixer-la, Sra. Rovira.
- Woman: Igualment.

Bottom-Right Scene:

- Woman: A reveure!
- Man: Passi-ho bé!

3. Classifiqueu les expressions dels quadres anteriors segons si són formals o informals:

Salutació		Comiat	
Formal	Informal	Formal	Informal

4. En grup. Saludeu els vostres companys i presenteu-vos. Feu una llista amb els noms dels vostres companys.²

HOLA, SÓC LA LAIA. I TU, COM ET DIUS?

en / el Samuel
Aristide
Eileen
Jane

sóc (l' / l' / la

JOSEP.

sóc la Laia
em dic ♂ Laia

ANTONI.

HOLA, BON DIA. EM DIC EVA PAUSES GADIA. I VOSTÈ, COM ES DIU?

COMES I ROS.

I DE COGNOMS?

Els catalans, homes i dones, tenen dos cognoms, normalment el primer és el del pare i el segon, el de la mare. Les dones catalanes tenen els mateixos cognoms de casades que de solteres.

PRESENT D'INDICATIU		
	SER	DIR-SE
(jo) _____	sóc	em dic
(tu) _____	ets	et dius
(ell, ella, vostè) _____	és	es diu

tractament informal: TU
tractament formal: VOSTÈ

com	et dius	?
	es diu	

em dic + nom i cognoms

5. Ara comproveu que hàgiu escrit bé els noms dels companys. Pregunteu-vos com s'escriuen i com es pronuncien.

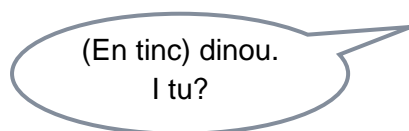
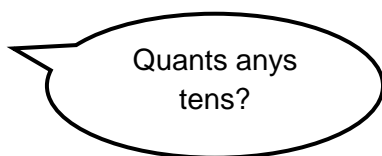
- Com s'escriu *Raül*? Així?
- No, amb dièresi a la u.
- Com es pronuncia?
- [rə'ut]
- Pots repetir-ho?
- Sí. [rə'ut]
- D'acord, gràcies!

² Imatge extreta de *Veus 1. Llibre de l'alumne*.

4 Quants anys tens? Tens telèfon? I mòbil?

0	zero	20	vint	40	quaranta
1	u (un/una)	21	vint-i-u	50	cinquanta
2	dos (dos/dues)	22	vint-i-dos	60	seixanta
3	tres	23	vint-i-tres	70	setanta
4	quatre	24	vint-i-quatre	80	vuitanta
5	cinc	25	vint-i-cinc	90	noranta
6	sis	26	vint-i-sis	100	cent
7	set	27	vint-i-set	101	cent u
8	vuit	28	vint-i-vuit	150	cent cinquanta
9	nou	29	vint-i-nou	200	dos-cents
10	deu	30	trenta	300	tres-cents
11	onze	31	trenta-u	1.000	mil
12	dotze	32	trenta-dos	2.000	dos mil
13	tretze	33	trenta-tres	10.000	deu mil
14	catorze	34	trenta-quatre	100.000	cent mil
15	quinze	35	trenta-cinc	500.000	cinc-cents mil / mig milió
16	setze	36	trenta-sis	1.000.000	un milió
17	disset	37	trenta-set	2.000.000	dos milions
18	divuit	38	trenta-vuit		
19	dinou	39	trenta-nou		

6. Agafa la llista de noms i cognoms dels companys i completa-la amb l'edat.

Tinc 19 anys = en tinc 19.

Quants dies té una setmana?.....
 Quants dies pot tenir un mes?.....
 Quants mesos té un any?.....
 Quantes setmanes té un mes?.....
 Quantes hores té un dia?.....
 Quin número de telèfon tens?.....
 Quants germans o germanes tens?.....
 Quants alumnes té aquesta classe?.....
 Quants dits tens a les mans?.....
 Quants anys tens?.....

QUANT?
 QUANTA?
 QUANTS?
 QUANTES?

TENIR
 (JO) **tinc**
 (TU) **tens**
 (ELL, ELLA, VOSTÈ) **té**

7. Fes el mateix, però amb el número de telèfon.

Tens telèfon?

Jo? El 678111222.

Sí, és el 777123456. I tu, quin número de telèfon tens?

Els possessius	Singular		Plural	
	masculí	femení	masculí	femení
jo	el meu	la meva	els meus	les meves
tu	el teu	la teva	els teus	les teves
ell / ella / vostè	el seu	la seva	els seus	les seves
nosaltres	el nostre	la nostra	els nostres	les nostres
vosaltres	el vostre	la vostra	els vostres	les vostres
ells / elles / vostès	el seu	la seva	els seus	les seves

5 Fent anys...

8. Quan és el teu aniversari? Pregunta als companys quan fan anys i anota-ho a la llista on ja tens el nom, l'edat i el número de telèfon.

El 26 d'octubre és el meu aniversari. I el teu?

Jo faig anys el dia 11 de juliol.

Els mesos de l'any

gener	leden	febrer	únor	març	březen
abril	duben	maig	květen	juny	červen
juliol	červenec	agost	srpen	setembre	září
octubre	říjen	novembre	listopad	desembre	prosinec

6 D'on ets?

9. D'on són aquests personatges? Relaciona els personatges amb les frases.

a) Noam Chomsky

b) Cleòpatra

c) Russell Crowe

d) Frida Kahlo

e) Tomáš Garrigue Masaryk

f) Ingrid Bergman

- Sóc neozelandès, de Wellington.
- És mexicana, de Coyoacán.
- És egípcia.
- Sóc txec, d'Hodonín.
- Va néixer a Estocolm: és sueca.
- Sóc nord-americà, de Filadèlfia.

Gentilicis

Masculí acabat en...	Femení +
Consonant <i>txec, brasiler</i>	-a <i>txeca, brasilera</i>
-à, -è, -í, -ó: <i>català, xilè, argentí, letó</i>	-ana, -ena, -ina, -ona <i>catalana, xilena, argentina, letona</i>
-ès <i>anglès, xinès</i>	-esa <i>anglesa, xinesa</i>

de + vocal/h = d'

de + on = d'on

de + ø = d'Itàlia, de Suècia, d'Holanda

de + el = del Brasil, del Congo

de + l' = de l'Iran, de l'Índia

de + la = de la Xina, de la República Txeca

de + els = dels Estats Units

de + les = de les Filipines, de les Maldives

10. En grup. Imagineu-vos que sou un personatge famós i presenteu-vos als companys amb el nom, el cognom, l'edat i la nacionalitat d'aquest personatge. Completeu el quadre amb dades dels companys.

Com es diu?	Quants anys té?	D'on és?
Noam Chomsky	86 anys	nord-americà
Ferran Adrià	53 anys	català
...	...	...

7 Quines llengües parles?

11. Llegeix aquest text:³

El català

El català és una llengua romànica (és a dir, una llengua procedent del llatí), com el portuguès, l'espanyol, l'occità, el francès, l'italià, el sard o el romanès, entre altres llengües. Es parla a quatre estats: a l'Estat espanyol (on hi ha Catalunya, les Illes Balears, el País Valencià, la Franja de Ponent i la regió murciana del Carxe), a Andorra, a França (on hi ha la Catalunya del Nord) i a Itàlia (a la ciutat sarda de l'Alguer).

Té uns 10 milions de parlants i la major part es troba dins del domini lingüístic (la *catalofonia*).

És l'única llengua oficial d'Andorra, és cooficial junt amb l'espanyol al País Valencià i a les Illes Balears, i també cooficial junt amb l'espanyol i l'aranès (occità de la Vall d'Aran) a Catalunya.

El mapa mostra Catalunya i les regions on es parla català: Catalunya, Franja de Ponent, País Valencià, Illes Balears, Andorra, Catalunya Nord, El Carxe i L'Alguer.

12. Respon oralment a les preguntes següents:

- A quins territoris es parla català?
- A quants estats es parla català?
- A quins indrets el català és una llengua oficial?
- Quants parlants té el català?

³ Imatge extreta del web següent: <<http://tempsdelletres.balearweb.net/post/78459>> (Consulta: 13-9-2015).

13. En grup. Completeu el quadre amb les llengües que es parlen en aquests països. Podeu fer servir diccionaris.

País	Llengües
República Txeca	
Suïssa	
Itàlia	
Finlàndia	
Escòcia	
Bèlgica	
Estats Units d'Amèrica	
Canadà	
Marroc	
Brasil	

14. Ara pregunta als teus companys quantes i quines llengües parlen. Fes un quadre amb el nom de les persones i les llengües que parlen. A part del txec, quina és la llengua que parla més gent?⁴

8 Quines aficions tens?

15. En parelles. Fes de psicòleg. Mira les il·lustracions, tria tres aficions que creus que té la teva parella. Pregunta-li si té les aficions que has triat. Si hi ha més SÍ que NO, ets un bon psicòleg. Pots anar canviant de parella.

⁴ Imatge extreta de *Veus 1. Llibre de l'alumne*.

			
fer esport	llegir	cuinar	ballar
			
cantar	viatjar	escollar música	pintar
			
conduir	estudiar	anar al cinema	Comprar

T'agrada viatjar?

A mi molt! I a tu?

Doncs a mi no gaire...

☺☺☺ M'encanta
☺☺ M'agrada molt!
☺ M'agrada força. / M'agrada bastant.
☹ Tant me fa. / M'és igual.
☹ No m'agrada (gaire).
☹☹ No m'agrada gens.
☹☹☹ (Ho) odio. / (Ho) detesto.

T'agrada?

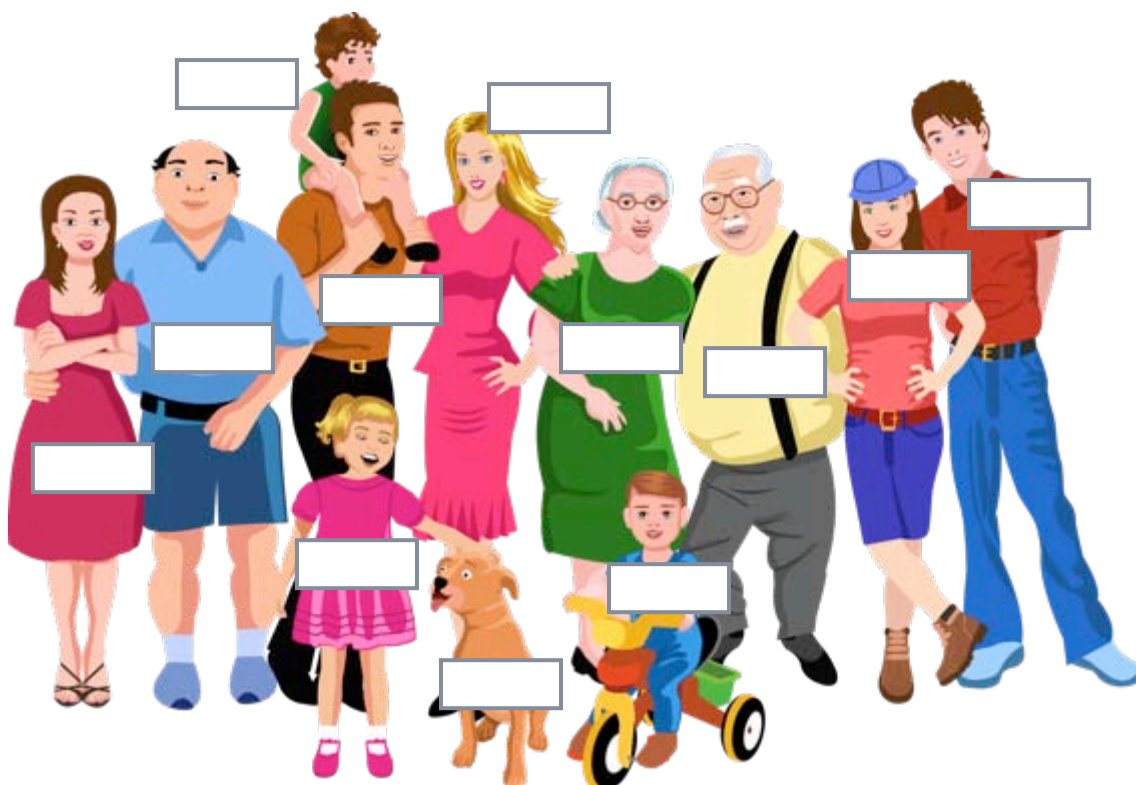
- Sí (que m'agrada)
- No, (no m'agrada)
- A mi sí (que m'agrada)
- A mi no (m'agrada).

9 Tens germans?⁵

⁵ Exercicis extrets i adaptats d'Utrera (2014).

16. Llegeix el text i col·loca els noms al dibuix:

Hola! Em dic Arnau i sóc català. Aquesta és la fotografia de la meva família. Jo sóc el noi de la dreta. Al meu costat, hi ha la meva germana, la Laia, i, al costat de la Laia, hi ha els meus avis, que es diuen Francesc i Rosa. Els de l'esquerra de la fotografia són els meus pares, el Biel i l'Anna. El meu oncle, que és el germà del meu pare, es diu Joan i surt a la fotografia amb la meva tia, la Núria. A collibè hi porta un dels bessons, el Jordi: l'altre, el Jaume, surt amb el seu tricicle. Li agrada molt anar amb tricicle. Els bessons tenen una germana més gran, la meva cosina Aina, que sempre juga amb el gos, el Suís!

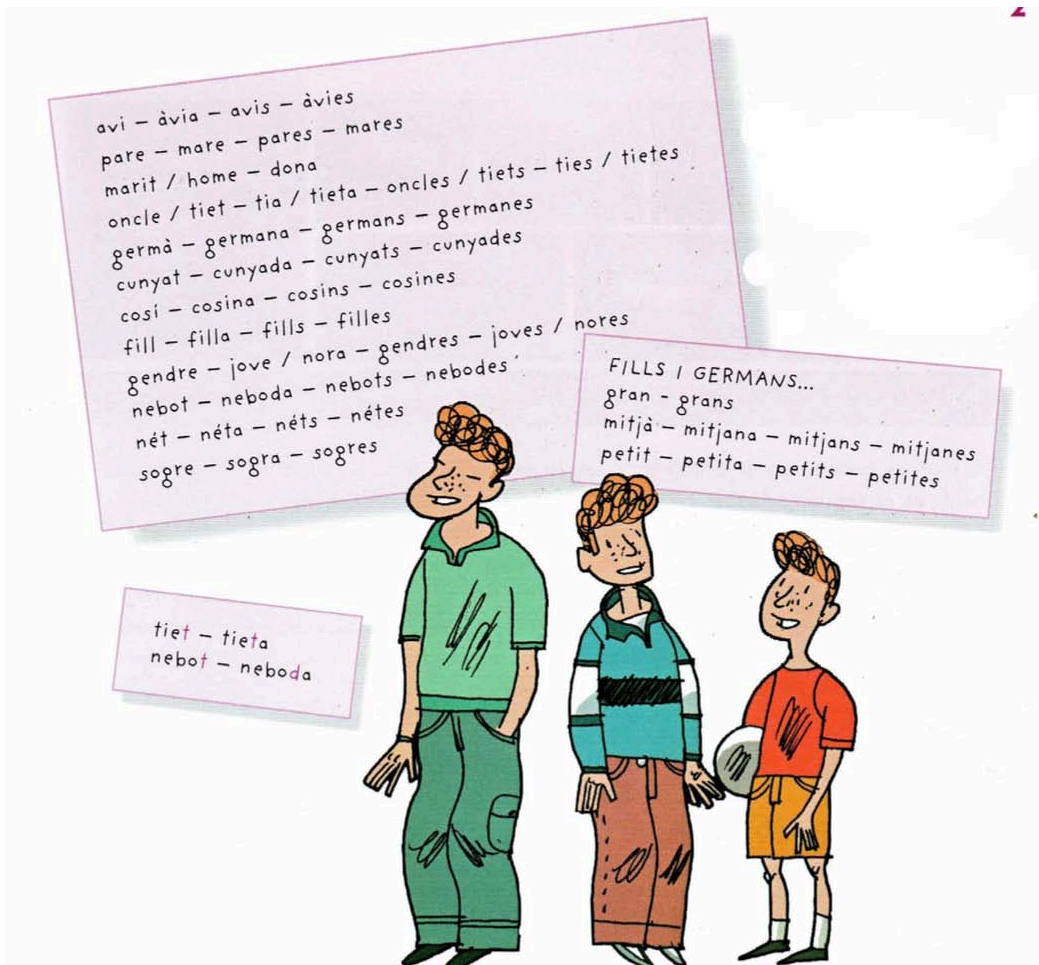
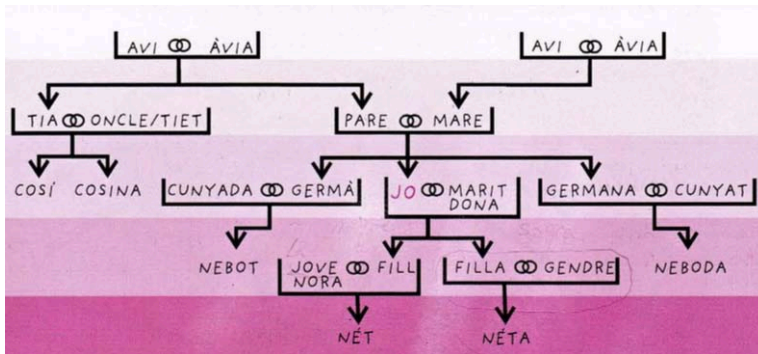

17. Tenint en compte el text anterior i mirant el vocabulari que tens a continuació, fes les activitats següents:⁶

- Parla de la teva família: quant germans tens, d'on són els teus avis, etc.
- Què t'agrada i què no t'agrada de la teva família? T'avens amb els pares i amb els germans o germanes? Quin paper tenen els amics o les amigues en la teva vida?

⁶ Imatges extretes de *Veus 1. Llibre de l'alumne*.

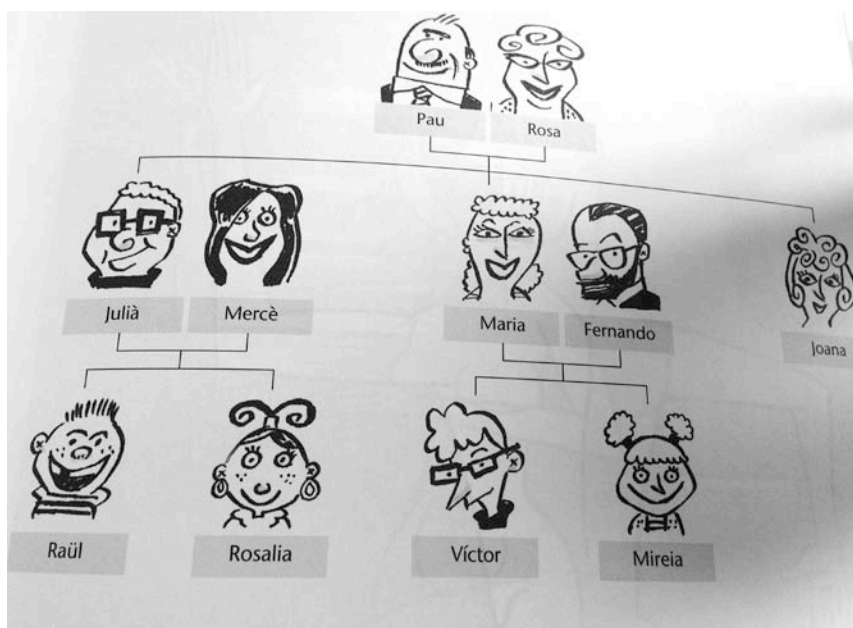

Altres relacions familiars...

el padrí/ la padrina	kmotr
el fillol / la fillola	kmotr̄enec/ kmotr̄enka
el xicot / la xicota	přítel/ přítelkyně
el nuvi/ la núvia	ženich/ nevěsta
el padrastre/ la madrastra	otčim/ macecha
el germanastre/ la germanastra	nevlastní bratr/ nevlastní sestra
el besavi/ la besàvia	pradědeček/ prababička
el marit/home/espòs	manžel
la muller/dona/esposa	manželka
el bessó/ la bessona	dvojče

18. Ajuda la Rosalia a descriure la seva família completant els espais buits amb la paraula adequada. Tingues en compte el gènere i el nombre de cada paraula.⁷

avi/àvia, cosí/cosina, cunyat/cunyada, fill/filla, gendre/jove o nora, germà/germana, marit/muller, nebot/neboda, nét/néta, pare/mare, sogre/sogra, tiet o oncle/tieta o tia

Jo em dic Rosalia i us presento la meva família. El meu ..... es diu Julià i la meva ....., Mercè. Els meus ....., que es diuen Pau i Rosa, van tenir tres fills: el meu ..... i dues ....., la Maria i la Joana, que són les meves ..... . La ..... Joana, que és viuda perquè el seu ..... va morir fa anys, ens estima molt a tots els .....: el Víctor, la Mireia, el Raül i jo. Ah! El Víctor i la Mireia són els meus ..... i el Raül, el meu ..... . Així que l'..... Pau i l'..... Rosa tenen quatre ..... . Som una família ben avinguda. A l'..... Rosa li agrada jugar a escacs amb la mama, és a dir, la seva ....., tot i que la mama diu que la seva ..... no sap perdre. La mama també s'entén molt bé amb les seves ....., la Maria i la Joana, i sovint van al cine juntes. En canvi, a l'avi Pau li agrada anar a passejar amb el seu ..... Fernando.

10 Tasca final: qui ets?

Enregistra un vídeo de 30 segons en què expliquis com et dius, quants anys tens, quan és el teu aniversari, d'on ets, quines llengües parles i què t'agrada fer.

⁷ Exercici extret del llibre *Bàsic 1*, de Xavier Abelló i Judith Rodríguez.